

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ ПОЖАРЕВАЦ

Представљене две публикације

Кажу да нема бољег пута да се историја једног народа објасни и покољењима приближи од објављивања истражене архивске грађе, излагања и пописа материјалних историјских извора. Да би се то остварило треба уложити време, знање, енергију и таленат.

С тим у вези, у Ергели „Љубичево“, на месту где су се пре 200 година водиле одлучујуће битке за ослобођење града, у присуству великог броја гостију, организована је промоција две публикације Историјског архива Пожаревац. Јавности су представљени 12. број часописа „Записи – Годишњак Историјског архива Пожаревац“ и посебно издање „Библиографија часописа Записи – Годишњак Историјског архива Пожаревац, 2012-2022“.

ОГЛЕДАЛО АРХИВСКЕ ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ

Директорка Историјског архива др Јасмина Николић, идејни аутор, оснивач и први главни и одговорни уредник и уредник часописа „Записи – Годишњак Историјског архива Пожаревац“, истакла је да је часопис, за дванаест година, наишао на одличан пријем код стручне, научне и шире јавности, што његовом уредништву даје мотив за даљи рад.

- Часописи, као веома захвалан вид литературе, огледало су теорије и праксе у науци, јер правовремено прате развој у одређеној научној области и бележе најновије садржаје, достигнућа, ствараоце и њихове ауторске радове. Тако и наш часопис „Записи“, од оснивања 2012. године до данашњих дана, промовише архивску теорију и праксу и постулате друштвених и хуманистичких наука, окупљајући велики број сарадника из земље и иностранства, чије је заједничко обележје сарадња и умрежавање на свим нивоима - институционално, кроз програме и пројекте, иницијативе, научне и разноврсне догађаје, истакла је др Јасмина Николић и наставила:

- Савремени архиви доживљавају се као отворене установе доступне свима, које активно доприносе културном животу и обликовању идентитета заједнице у којој делују. Сходно томе, архиви активно учествују у културним, научним и друштвеним активностима, повезују се са различитим установама које настоје евоцирати заједничку баштину, развијају нове садр-

жаје и услуге и омогућавају отворен приступ архивским изворима свим сегментима друштва. По својој динамици излагања и брзом реаговању на захтеве које поставља и теорија и архивистичка пракса, часописи су најподеснији медиј који може удовољити овим захтевима, па је и разумљиво што су све већи захтеви за размену часописне литературе међу архивима различитих земаља.

Др Јасмина Николић

Приликом покретања часописа 2012. године, била је узета у обзир чињеница да веома развијен научно-истраживачки рад и све бројнији корисници архивске грађе као примарног историјског извора, обавезују установу на брже отварање архивских фондова према јавности и објављивање историјских докумената значајнијих фондова и збирки.

- Спознали смо и могућност да наш часопис служи као дијалог са прошлошћу, да буде важан чинилац у садашњости, али и у будућности. Након дванаест година редовног излагања нашег сада врхунског часописа националног значаја „Записи“ и успешног промовисања архивске теорије и праксе и постулата друштвених и хуманистичких наука, имамо континуитет и чињеницу која потврђује наш изузетно значајан допринос очувању националног културног наслеђа и идентитета, као и истинског очувања и промовисања европских културних и духовних вредности, идеја и тековина.

- Окупљајући око часописа 190 сарадника током претходних 12 година из 82 институције из десет држава: Србије, Италије, Грчке, Бугарске, Руске Федерације, Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Северне Македоније, широј стручној и научној домаћој и иностраној јавности представио је 396 чланака из различитих научних области у 12 бројева доступних у штампаном и електронском облику. У време када је основан, часо-

пис је био јединствен и у погледу концепције и у погледу дизајна. Од првог броја био је и јесте до данашњих дана отворен према стваралачким идејама присутним код нас и у свету, о чему сведоче текстови значајних иностраних аутора, прилози аутора из некадашње Југославије и аутора из Србије који се појављују са новим идејама и приступима архивистичкој теорији и пракси и различитим научним дисциплинама, нагласила је директорка пожаревацког Архива.

Др Ивана Крстић Мистрићеловић

НОВА ОРИЈЕНТАЦИЈА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ПОЉУ

Састав прве редакције часописа Историјског архива Пожаревац од 13 чланова из земље и иностранства наговештавао је нову оријентацију на интелектуалном пољу, како је нагласила др Јасмина Николић и додала:

- Током дванаестогодишњег периода трајања часописа, домаћој и иностраној редакцији приступали су нови чланови из света науке који су несобично уграђивали свој ауторитет у углед часописа, настојећи да осигурају његов висок научни ранг и континуитет његовог утицаја на научни и културни живот у земљи и ван ње. Редакцију сада чине 22 еминентна члана из света науке и струке из земље и иностранства. Часопис „Записи“ излази годишње, а његово штампање од оснивања до данашњих дана, омогућава Град Пожаревац.

ВРХУНСКИ ЧАСОПИС НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

У регистру научних часописа Министарства науке Републике Србије, у групи часописа за историју, етнологију и археологију, овај часопис регистрован је под ознаком М51 – врхунски часопис националног значаја.

Поједини бројеви „Записа“ представљени су научној, стручној и широј јавности у земљи и иностранству путем организованих конференција за медије, на промоцијама и посебним културним догађајима током 2013, 2016, 2018. и 2023. године, као и на Шестој Међународној конференцији архива Свесловенских земаља 2016. године у Словенији.

Др Маријана Мраовић

Члан редакције и рецензентског тима Др Ивана Крстић Мистрићеловић, редовни професор Криминалистичког политехничког универзитета у Београду, говорећи о последњем броју часописа „Записи“, подвукла је да је за овај број објављено 29 прилога, заступљена су 32 аутора из 22 установе из Србије, Хрватске и Босне и Херцеговине. Према њеним речима, у часопису, држећи се уобичајене поделе на одређене тематске целине, постоји пет рубрика и то: архивистика, историографија, из рада архива, међународна архивска и културна сарадња и прикази и расправе.

Промоцији часописа присуствовала је и др историјских наука Маријана Мраовић, начелник Одељења за истраживаче у Војном архиву Министарства одбране Републике Србије и архивски саветник. Као један од чланова редакције и сарадник часописа „Записи“ сматра да је деценијски труд прегалаца архивистичке, историографске и друштвено-хуманистичке струке, првенствено главног и одговорног уредника и издавача часописа, резултирао изузетним квалитетом,

квалитетом и разноликошћу објављених радова.

АУТОРИ ИЗ ДЕСЕТ ЕВРОПСКИХ ЗЕМАЉА

Том приликом, јавности је представљено и посебно издање „Библиографија часописа Записи – Годишњак Историјског архива Пожаревац, 2012-2022“. Ауторке су др Јасмина Николић, Наташа Милошевић Дулић и Рената Минић, мср.

Наташа Милошевић Дулић, коауторка и виши архивиста у Историјском архиву Пожаревац објаснила је да је ова библиографија припремљена са жељом да се на најбољи начин прикаже досадашњи рад часописа „Записи“ и да се широј научној јавности и читалачкој публици, а нарочито будућим ауторима, учини доступном библиографија свих текстова и аутора који су објављивани у овом часопису.

- У „Библиографији“ је на одговарајући начин обрађено и интерпретирано све што чини прошлост часописа, од његовог покретања 2012. године до 2022. Угледу и значају часописа допринело је 159 аутора из десет европских држава. Домаћој и иностраној јавности у „Библиографији“ је представљено 365 чланака из различитих научних области. Наш циљ био је да упутимо кориснике у главни садржај и битне поруке сваког од обрађених прилога. Надамо се да ће бити активних посредник између садашњих и будућих истраживача, рекла је између осталог Милошевић Дулић.

Коаутор у настанку „Библиографије“ је Рената Минић, дипл. библиотекар, саветник у Народној библиотеци „Илија М. Петровић“ у Пожаревцу, која је истакла да Историјски архив и Библиотека негују вишедеценијску сарадњу, јер се истовремено и њихове делатности међусобно преплићу.

У музичком делу програма наступио је камерни хор „Одјек“ Центра за културу Пожаревац, под руководством проф. Илије Рајковића.

Текст: М. П.
Фото: В. Милић